



1. Referentie

Referentie	Carrette, V. (2003). Een participatief (actie)onderzoek met jongeren in de bijzondere jeugdzorg. <i>Tijdschrift voor jeugdrecht en Kinderrechten</i> , 4, (3), 161-166.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel wordt een recente onderzoeksvorm beschreven, namelijk participatief actieonderzoek. Deze benadert kinderen en jongeren als volwaardige participanten en medeonderzoekers aan het onderzoeksproces. Deze onderzoeksvorm wordt toegepast in het onderzoeks- en preventieproject 'Opvoedingsondersteuning en Bijzondere Jeugdzorg'. Dit project kan beschouwd worden als een pilootproject die de methodieken 'peer research' en 'verbetermethodieken' in Vlaanderen introduceerde. Deze toepassing leidt tot het formuleren van meerwaarden en randvoorwaarden aan deze vorm van participatief actieonderzoek.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Bijzondere jeugdzorg, opvoedingsondersteuning, participatie, participatief (actie)onderzoek, peer research, verbetermethodiek

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Valérie Carrette Centrum voor Bevolkings -en Gezinsstudie (CBGS) Markiesgebouw Markiesstraat 1 1000 Brussel Tel: 02/ 553 35 69 Fax : 02/ 553 35 57 info@cbgs.be http://www.cbgs.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Welke zijn de noodzakelijke randvoorwaarden om opvoedingsprocessen in de context van de bijzondere jeugdzorg te ondersteunen? Aan welke kenmerken dienen deze randvoorwaarden te voldoen om voornoemde doelstelling te bereiken? Welke zijn de behoeften van minderjarige cliënten van de bijzondere jeugdzorg ter ondersteuning van hun leef- en opvoedingssituatie? Welke zijn mogelijke oplossingsstrategieën op beleidsmatig, administratief en/of uitvoerend niveau omtrent ondersteuningsfactoren met betrekking tot de opvoedingssituatie van de minderjarige cliënten van de bijzondere jeugdzorg?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Peer Research, verbetermethodiek en participatie-onderzoek. Het gaat om een kwalitatief (exploratief, experimenteel) onderzoek (pilotproject) met mondelinge afnames.
Onderzochte groep	In dit project interviewden 11 minderjarige cliënten van de bijzondere jeugdzorg 129 cliëntleeftijdgenoten over wat ze aan ondersteuning in hun opvoedings- en leefomgeving (in de bijzondere jeugdzorg) nodig hebben. De primaire (onderzoeks)doelgroep waren jongeren tussen twaalf en zeventien jaar die cliënt zijn van een voorziening bijzondere jeugdzorg. De secundaire doelgroep waren elf 'peerbevragers' of 'jongereninterviewers' die eveneens cliënt zijn van een voorziening bijzondere jeugdzorg.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

	Participatief actieonderzoek is een methodiek die potentieel zowel bijdraagt tot participatie van kinderen en jongeren aan sociaal-wetenschappelijk onderzoek als tot politieke en maatschappelijke participatie. Een meerwaarde is ook de kritische reflectie en de sociale actie. Om recht te doen aan effectieve en eerlijke participatie van kinderen aan en door onderzoek dienen echter een aantal fundamentele randvoorwaarden vervuld te zijn. Het is dan ook noodzakelijk om de in het onderzoeks- en preventieproject gebruikte methodieken verder te ontwikkelen en de vereiste randvoorwaarden uit te diepen. Op de onderzoeksvragen wordt in dit artikel geen duidelijk antwoord gegeven. Er worden echter wel conclusies getrokken uit het onderzoek, maar dan meer over de methodieken en het samenwerkingsverband met de jongeren.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Deven F., Carrette V., VanLommel K., Bertels J. & DeWannemake T. (2003). *Opvoedingsondersteuning en Bijzondere Jeugdzorg, Deel I Probleemstelling en fasering van het project, CBGS – Werkdocument*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, CBGS.

Carrette V. (2003). *Opvoedingsondersteuning en Bijzondere Jeugdzorg, Deel II Peer Research, CBGS – Werkdocument*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, CBGS.

Carrette V. (2003). *Opvoedingsondersteuning en Bijzondere Jeugdzorg, Deel III Verbetermethodiek, CBGS – Werkdocument*. Onuitgegeven onderzoeksrapport, CBGS.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Een recente onderzoeksvorm die opmars maakt in het sociaal-wetenschappelijk onderzoek is participatief actieonderzoek. Deze benadert kinderen en jongeren als volwaardige participanten en medeonderzoekers aan het onderzoeksproces. In deze bijdrage worden de uitgangspunten beschreven en de doelstellingen van participatief actieonderzoek en wordt dit verbonden aan het recht van kinderen en jongeren op participatie aan en door onderzoek. Vervolgens wordt het onderzoeks- en preventieproject 'Opvoedingsondersteuning en Bijzondere Jeugdzorg' voorgesteld. Dit project kan beschouwd worden als een pilotproject die de methodieken 'peer research' en 'verbetermethodieken' in Vlaanderen introduceerde. Deze toepassing leidt tot het formuleren van meerwaarden en randvoorwaarden aan deze vorm van participatief actieonderzoek.
Antwoorden op de eigelijke onderzoeksvragen vinden we niet terug in het artikel, er wordt meer de nadruk gelegd op het feit dat men de participatie van minderjarige cliënten van de bijzondere jeugdzorg aan het beleid wil verhogen.